

melse med, hvad der virkelig forelaa, udtale, at mine Overvejelser var ikke tilendebragte, men at jeg haabede i de første Uger af Marts at kunne forelægge for Rigsdagen disse Overvejelser. Overfor Statslaansudvalget i Folketinget udtalte jeg mig til sidst saaledes: „Naar disse Overvejelser er afsluttede, er det min Hensigt at henvende mig til Rigsdagen, og jeg haaber da, at det ved Forhandling skal lykkes at tilvejebringe en tilfredsstillende og betryggende Afvikling af Krigsforanstaltninger, saaledes at fornøden Frihed for Produktion og Handel kan indtræde, men samtidig Forbrugerne værnes mod Udbytning i gammel eller ny Form. Jeg antager, at Ministeriets Overvejelser ret snart vil kunne tilendebringes, Resultatet heraf vil dog ikke kunne foreligge inden Udlobet af den Frist, der ved Overenskomsten om Statslaanet er sat for dettes Ydelse.“ Paa Forespørgsel i Folketinget svarede jeg, at i de første Uger af Marts vilde det kunne ske. Imidlertid medførte jo det politiske Forløb af Statslaanets Behandling, at man mere og mere kom ind paa dette Spørgsmaal, og jeg mente derfor allerede paa det daværende Tidspunkt, for at ikke en fra min Side afvisende Holdning skulde kunne bebrejdes Regeringen, at kunne gøre opmærksom paa, paa hvilke Punkter mine Overvejelser var afsluttede, og i Folketinget blev der udtrykkelig i Betænkningen optaget en Meddelelse om, at jeg havde erklæret, at mine Overvejelser gik ud paa i Princippet følgende Ordning:

1. Samtlige de nu bestaaende Bestemmelser i Henhold til Loven af 7. August 1914 skal forelægges Rigsdagen, saaledes at de bortfalder senest ved Rigsdagens Beslutning derom.

2. Bestemmelser, som herefter udstedes i Henhold til Loven af 7. August 1914, skal samtidig med Udstedelsen forelægges for Rigsdagen. De bortfalder, saafremt de ikke i Løbet af f. Eks. 4 Uger fra Udstedelsesdagen har opnaaet Rigsdagens Godkendelse.

Ved dette Forslag til en Ordning søgtes tilvejebragt et Samarbejde mellem Regeringen og Rigsdagen om Afvikling og navnlig tilvejebragt en Ordning, hvorved den fremtidige Anvendelse af Regeringsmyndigheden kom til at ske i nøje Kontakt med Rigsdagen, derigennem at de udstedte Bestemmelser øjeblikkelig skulde forelægges Rigsdagen, og at den vilde have Lejlighed til at nægte at godkende dem. Dermed mente jeg i Virkeligheden, at Spørgsmaalet om Tidspunktet for selve Lovens Ophævelse kom til at spille en underordnet Rolle.

Maa jeg med Hensyn til de i Norge og Sverige givne Love sige, at den norske Lov har udeladt Tidsbegrænsning, og at jeg ikke har set, at man i Norge har rejst Spørgsmaal om dens Ophævelse. I Sverige udløber Gyldigheden af den gældende Lov den 18. April, men de Efterretninger, som fremkommer fra Sverige, synes at tyde paa, at man ønsker at forlænge de to Love indtil 20. April 1920, altsaa endnu 1 Aar ud i Fremtiden.

Som Bilag til Lovforslaget har jeg ladet optage en Udtalelse af den svenske Folkehusholdningskommission om dette Forhold. Ogsaa den danske overordentlige Kommissions Udtalelse, som allerede er givet til Folketingets Udvalg, findes optrykt. Den svenske Folkehusholdningskommission motiverer, hvorfor den mener, at det er ønskeligt, at denne Lov bliver bestaaende. Den fremhæver, at alene det, at denne Myndighed er til Stede, virker saaledes, at den Tendens, der er til at tvinge Priserne i Vejret, holdes der igen paa, idet alene Frygten for, at Maksimalprisbestemmelser vil indfinde sig, hvis man handler ublu med Varer, lægger et Baand paa de forskellige, som kunde tænkes at ville søge en kortvarig Fortjeneste paa saadanne Prisopkræninger, og den svenske Folkehusholdningskommission udvikler, hvorledes Loven kunde anvendes, efter som der er Behov for den, og altsaa efter som Behovet maa antages at aftage, vil Lovens Benyttelse ogsaa blive mindre. Saaledes maa det ogsaa nødvendigvis gaa i ethvert Land. Disse Forordninger til Hindring af Prisopkræning, til Sikring af Forbrugernes Interesse, til Regulering af forskellige Forhold for at sikre de nødvendige Forsyninger udstedes kun, fordi de opstaar af Øjeblikkets Behov. At dette fremdeles kan opstaa i den nuværende Tid, vil Tinget have et levende Eksempel paa i den Maade, hvorpaa det gik det amerikanske Flæsk., da det kom her til Landet. Man forsøgte at give Flæsken ud i fuldkommen fri Handel, og ikke saa snart var dette sket, før det viste sig, at den forholdsvis knappe Mængde, der var af Varen, gjorde det muligt for de handlende at søge en øjeblikkelig Fordel ved at bringe dette Flæsk op i aldeles urimelige Priser. Visse Steder steg det til henimod det dobbelte af det, der var nødvendigt. Derfor enedes alle, ogsaa den legitime Handels Mænd, med de Kommunalbestyrelser, der var interesserede i at værne Forbrugerne, i, at det var nødvendigt paa ny at træffe indskrænkende Bestemmelser overfor den frie Handel ved at fastsætte Maksi-